

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA DI SẢN VĂN HÓA**

NGỘ PHƯƠNG LOAN

**TÌM HIỂU SỰ TẬP ẢNH CHỦ TỊCH
HỒ CHÍ MINH VỚI THIẾU NHI
LƯU GIỮ TẠI BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH**

**KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
NGÀNH BẢO TÀNG HỌC
Mã số: 52 32 03 05**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN QUỐC HÙNG

HÀ NỘI - 2014

MỤC LỤC

	Trang
MỤC LỤC	1
MỞ ĐẦU	3
Chương 1: BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH VỚI CÔNG TÁC XÂY DỰNG SƯU TẬP HIỆN VẬT BẢO TÀNG	7
1.1. Suu tập hiện vật bảo tàng - Khái niệm, tiêu chí, nguyên tắc xây dựng sưu tập hiện vật bảo tàng	7
1.1.1. Khái niệm về sưu tập hiện vật bảo tàng	8
1.1.2. Tiêu chí xây dựng sưu tập hiện vật bảo tàng	10
1.1.3. Nguyên tắc xây dựng sưu tập hiện vật bảo tàng	12
1.2. Vài nét về Bảo tàng Hồ Chí Minh	13
1.3. Kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh với công tác xây dựng sưu tập hiện vật bảo tàng	19
1.3.1. Kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh	19
1.3.2. Công tác xây dựng sưu tập hiện vật ở Bảo tàng Hồ Chí Minh	23
Chương 2: NỘI DUNG VÀ GIÁ TRỊ CỦA SƯU TẬP ẢNH CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỚI THIẾU NHI LƯU GIỮ TẠI BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH	27
2.1. Lịch sử và nguồn gốc của sưu tập	27
2.2. Nội dung của sưu tập	32
2.3. Giá trị của sưu tập	51
2.3.1. Giá trị lịch sử	51
2.3.2. Giá trị văn hóa	53
2.3.3. Giá trị giáo dục	54
2.3.4. Giá trị lưu niệm	56
Chương 3: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM BẢO QUẢN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ SƯU TẬP ẢNH CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỚI THIẾU NHI LƯU GIỮ TẠI BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH	58

3.1. Thực trạng của sưu tập	58
3.2. Một số giải pháp	62
3.2.1. Tiếp tục công tác nghiên cứu sưu tập	62
3.2.2. Đẩy mạnh công tác kiện toàn và quản lý sưu tập	64
3.2.3. Đảm bảo và nâng cao chất lượng bảo quản sưu tập	66
3.2.4. Không ngừng phát huy giá trị	67
KẾT LUẬN	69
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	71
PHỤ LỤC	73

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Cuộc đời Chủ tịch Hồ Chí Minh là một cuộc đời trong sáng cao đẹp của một người cộng sản vĩ đại, một anh hùng dân tộc kiệt xuất đã đấu tranh không mệt mỏi và hiến dâng cả đời mình vì Tổ quốc, vì nhân dân, vì lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, vì độc lập tự do của các dân tộc, vì hòa bình công lý thế giới. Chủ tịch Hồ Chí Minh là người thầy vĩ đại của cách mạng Việt Nam, lãnh tụ kính yêu của giai cấp công nhân và của cả dân tộc Việt Nam, một chiến sĩ xuất sắc, một nhà hoạt động lỗi lạc của phong trào cộng sản quốc tế và phong trào giải phóng dân tộc. Người đã được UNESCO tôn vinh là: Anh hùng giải phóng dân tộc, danh nhân văn hóa thế giới.

Để tìm hiểu nghiên cứu sâu hơn về Chủ tịch Hồ Chí Minh có rất nhiều phương cách khác nhau, có thể tìm hiểu qua bút tích của Người, qua các tài liệu ghi chép và cũng có thể qua các bức ảnh chụp hoạt động của Người...

Một số hoạt động cách mạng và sinh hoạt thường ngày của Người đã được ghi lại qua những bức ảnh của các nhiếp ảnh gia, nhà báo một cách chân thực và sinh động.

Các bức ảnh chụp Chủ tịch Hồ Chí Minh đều có những vẻ đẹp riêng, ý nghĩa và tác dụng riêng. Đặc biệt, có hàng trăm bức ảnh chụp Bác Hồ với thiếu nhi và hàng trăm bức ảnh đó rất chân thực, sinh động và đặc biệt thể hiện được tình cảm của Bác Hồ với thiếu nhi Việt Nam, thiếu nhi Thế giới. Đó chính là tình thương yêu vô bờ bến và sự quan tâm đặc biệt. Với Bác, trẻ em là những mầm non, người chủ tương lai của đất nước mà Người hết lòng yêu quý và tin tưởng.

Hiện nay, tài liệu phim ảnh gốc về Chủ tịch Hồ Chí Minh với thiếu nhi đang được lưu giữ và trưng bày tại Bảo tàng Hồ Chí Minh và đã được xây dựng thành Sưu tập Chủ tịch Hồ Chí Minh với thiếu nhi.

Để tỏ lòng kính trọng và cảm phục tấm lòng nhân ái bao la đầy trách nhiệm của Bác Hồ đối với các cháu thiếu niên, nhi đồng và với mong muốn mọi người có thể có thêm thông tin, nhận thức được tình cảm, sự hy sinh của Bác Hồ.

Khóa luận góp phần làm rõ hơn quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về giáo dục thế hệ trẻ; khẳng định tình cảm, sự quan tâm của Bác Hồ đối với thiếu nhi và lòng kính yêu của thiếu nhi đối với Bác Hồ. Qua đó, chúng ta có thể hiểu rõ hơn về Bác Hồ - Người suốt đời hy sinh vì hạnh phúc của toàn thể nhân dân Việt Nam và hết lòng vì thế hệ trẻ, tương lai của đất nước.

2. Tình hình nghiên cứu

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một tấm gương sáng chói về nhiều mặt. Từ trước đến nay đã có nhiều tài liệu đề cập đến một hay nhiều khía cạnh nào đó trong tấm gương nhiều mặt ấy.

Trong Bảo tàng Hồ Chí Minh hiện nay đã xây dựng được các sưu tập tài liệu hiện vật liên quan trực tiếp tới Chủ tịch Hồ Chí Minh. Sưu tập ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh với thiếu nhi cũng đã được xây dựng và lưu giữ tại Bảo tàng, phục vụ nhiều hoạt động khác nhau trong và ngoài bảo tàng.

Hiện nay, có một số các tác phẩm, cuốn sách có sử dụng phim ảnh trong Sưu tập ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh với thiếu nhi nhưng chưa thấy có tài liệu nào tìm hiểu, giới thiệu về toàn bộ Sưu tập.

Khóa luận Tìm hiểu Sưu tập ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh với thiếu nhi mong rằng sẽ cung cấp một số thông tin và góp phần làm rõ hơn quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về giáo dục thế hệ trẻ; khẳng định tình thương của Bác Hồ đối với thiếu nhi và lòng kính yêu của thiếu nhi với Bác Hồ.

Trong quá trình làm khóa luận, tác giả có tham khảo một số tài liệu liên quan tới bảo tàng. Có thể kể đến như cuốn “Cơ sở bảo tàng học” – PGS. TS. Nguyễn Thị Huệ (chủ biên), Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội, 2010. Sưu tập hiện vật bảo tàng – Bảo tàng cách mạng Việt Nam, Nxb Văn hóa thông tin,

7/1994. Các tài liệu trên đã đưa ra khái niệm về hiện vật bảo tàng, sưu tập hiện vật, vị trí và tác dụng của sưu tập hiện vật đối với các hoạt động của bảo tàng, nguyên tắc xây dựng hiện vật bảo tàng.

Đồng thời, khóa luận có tham khảo một số tài liệu liên quan tới Chủ tịch Hồ Chí Minh như: Bác Hồ với thiếu niên, nhi đồng – Nxb Chính trị quốc gia Hà Nội – 2011; Bảo tàng Hồ Chí Minh 30 năm một chặng đường – Bảo tàng Hồ Chí Minh – Hà Nội – 2000, 40 năm Bảo tàng Hồ Chí Minh – Thanh niên; các tập Đặc san thông tin tư liệu của Bảo tàng (tập hợp các bài viết của các nhà nghiên cứu, các nhà bảo tàng, cán bộ bảo tàng...), Bác Hồ với sự nghiệp bồi dưỡng thế hệ trẻ - Nxb Thanh niên – 2010 ...

3. Mục đích nghiên cứu

- Giới thiệu sưu tập
- Xác định giá trị lịch sử, văn hóa, giáo dục, lưu niệm của sưu tập
- Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác bảo quản và phát huy giá trị sưu tập

4. Đối tượng nghiên cứu

- Đối tượng: ảnh chụp Chủ tịch Hồ Chí Minh và thiếu nhi
- Phạm vi: Về thời gian: 1951 – 1969
Về không gian: Bảo tàng Hồ Chí Minh

5. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp luận của Chủ nghĩa Mác – Lênin
- Phương pháp liên ngành: Bảo tàng học, Văn hóa học, Sử học...
- Ngoài ra còn phương pháp: thống kê, phân tích, tổng hợp, tiếp cận trực tiếp.

6. Đóng góp của khóa luận

- Giới thiệu nội dung của sưu tập ảnh Hồ Chí Minh với thiếu nhi.
- Trên cơ sở kết quả nghiên cứu, khóa luận góp phần khẳng định giá trị lịch sử, văn hóa, giáo dục, lưu niệm của sưu tập; bổ sung nguồn tư liệu

cho các nhà nghiên cứu lịch sử, nghiên cứu Chủ tịch Hồ Chí Minh, các nhà xuất bản và người quan tâm tới sưu tập...

7. Bố cục của khóa luận

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Phụ lục và Tài liệu tham khảo, nội dung chính của khóa luận được chia thành ba chương:

Chương 1: Bảo tàng Hồ Chí Minh với công tác xây dựng sưu tập hiện vật bảo tàng

Chương 2: Nội dung và giá trị của Sưu tập ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh với thiếu nhi lưu giữ tại Bảo tàng Hồ Chí Minh

Chương 3: Một số giải pháp nhằm bảo quản và phát huy giá trị Sưu tập ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh với thiếu nhi lưu giữ tại Bảo tàng Hồ Chí Minh

Trong quá trình làm khóa luận, em đã nhận được sự hướng dẫn tận tình của Thầy giáo PGS. TS. Nguyễn Quốc Hùng cùng sự giúp đỡ của các cán bộ phòng Kiểm kê – Bảo quản và phòng Tư liệu – Thư viện Bảo tàng Hồ Chí Minh. Qua đây cho phép em gửi lời cảm ơn sâu sắc tới Thầy giáo Nguyễn Quốc Hùng cùng các cô chú, anh chị ở Bảo tàng Hồ Chí Minh đã tạo điều kiện thuận lợi cho em hoàn thành khóa luận này.

Mặc dù đã cố gắng nhưng do thời gian có hạn, vốn hiểu biết của em còn hạn chế nên bài khóa luận không tránh khỏi những thiếu sót. Em mong nhận được sự góp ý để kiến thức của em được hoàn thiện hơn.

Em xin chân thành cảm ơn.

Hà Nội, tháng 5 năm 2014

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (1994), *Sưu tập hiện vật bảo tàng*, Nxb. Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
2. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (1996), *Sự nghiệp bảo tàng những vấn đề cấp thiết*.
3. Bảo tàng Hồ Chí Minh, Hà Nội (2000), *Bảo tàng Hồ Chí Minh 30 năm 1 chặng đường*.
4. Bảo tàng Hồ Chí Minh, Hà Nội (2010), *40 năm Bảo tàng Hồ Chí Minh*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.
5. Bảo tàng Hồ Chí Minh, Hà Nội (Phối hợp với Công ty Bản đồ - Tranh ảnh giáo khoa) (2004), *Bác Hồ của chúng em*, Nxb. Giáo dục.
6. Bảo tàng Hồ Chí Minh, Hà Nội (2010), *Đặc san thông tin tư liệu*, số 28.
7. Hội Điện ảnh Việt Nam (1975), *Muôn vàn tình thân yêu*, Nxb. Văn hóa.
8. Hội ký nhiều tác giả (2009), *17 năm chụp ảnh Bác Hồ*, Nxb. Kim Đồng, Hà Nội.
9. Nguyễn Thị Huệ (2010), *Cơ sở bảo tàng học*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
10. Nxb. Chính trị quốc gia – Sự thật, Hà Nội (2011), *Bác Hồ với thiếu niên nhi đồng*.
11. Nxb. Kim Đồng, Hà Nội (1979), *Bác Hồ kính yêu*.
12. Nxb. Thanh niên, Hà Nội (1985), *Bác Hồ với sự nghiệp bồi dưỡng thế hệ trẻ*.
13. Nxb. Văn nghệ TP. Hồ Chí Minh (1987), *Bác Hồ với miền Nam, miền Nam với Bác Hồ*.
14. Tạ Hữu Yên (2002), *Mênh mông tình thương Hồ Chí Minh*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.

15. Trần Dương (2000), *Những lần chụp ảnh Bác Hồ*, Nxb. Quân đội nhân dân, Hà Nội.
16. Vũ Thị Kim Yên (Sưu tầm và biên soạn) (2012), *Chuyện kể Bác Hồ với thiếu niên, nhi đồng*, Nxb. Hồng Bàng, Gia Lai.